

برآورد اندیشکده شورای آتلانتیک از چالش های دوره دوم ترامپ

همه چیز بدتر می‌شود؟

📌 [راضیه زرگری - فرشته کیانی] «دونالد ترامپ رئیس جمهوری آمریکا شد؛ برای عواقب آن آماده شوید؛» اندیشکده آمریکایی «شورای آتلانتیک» گزارش خود را که شامل اظهار نظر کارشناسان درباره مهم‌ترین چالش‌های دولت بعدی آمریکا است، با این جمله آغاز می‌کند. «ترامپ بیش از هر چیزی به دنبال توافق با ایران است؛ سیاست «اول آمریکا» دیگر نه؛ ایران، روسیه و چین بزرگ‌ترین تهدید امنیت ملی آمریکا؛ پایان روزهای روشن آمریکا و اتحادیه اروپا و...» این موارد و بسیاری از موضوعات دیگر را در تحلیل نویسندگان اندیشکده «شورای آتلانتیک» از بازگشت ترامپ به کاخ سفید و چالش‌های دولت بعدی آمریکا، می‌خوانیم.

اول آمریکا؟ نه

«متیو کرونیگ» از مدیران ارشد اندیشکده شورای آتلانتیک، درباره سیاست دفاعی و امنیتی آمریکا در دوره ترامپ، بازگشت رویکرد «صلح از طریق قدرت» را پیش‌بینی می‌کند و می‌گوید که این به معنای سرمایه‌گذاری بزرگ در قابلیت‌های دفاعی آمریکا برای تقویت بازدارندگی و استفاده قاطعانه از زور در صورت شکست بازدارندگی خواهد بود. ارزش‌ها، حول محور جهت‌گیری «اول آمریکا، اما نه به تنهایی» متمرکز خواهد شد که تضمین می‌کند تعامل جهانی آمریکا به نفع صلح، رفاه و آزادی مردم آمریکا است. (اول آمریکا، شعار ترامپ در سال ۲۰۱۶ بود.)

ایران، روسیه و چین بزرگ‌ترین تهدید امنیت ملی آمریکا

«جان هرست» مدیر ارشد مرکز اوراسیای شورای آتلانتیک و سفیر سابق آمریکا در اوکراین، درباره سیاست ترامپ در قبال اوکراین معتقد است: «بزرگ‌ترین تهدید امنیت ملی برای آمریکا، دیگر اعضای ناتو و سایر متحدان آمریکا، مشارکت روزافزون روسیه، چین، ایران و کره شمالی است. اوکراین مرکز این تهدید است. پیروزی در اوکراین برای روسیه، که اکنون تقویت شده، اقدام چین در قبال تایوان را تشویق خواهد کرد. مشخص نیست که ترامپ این چالش را تصدیق می‌کند یا نه، اما دولت او باید با آن و خطرناک‌ترین نقطه مواجهه با آن، یعنی اوکراین، دست‌وپنجه نرم کند. پیش‌بینی سیاست ترامپ درباره جنگ اوکراین دشوار است، زیرا دیدگاه‌های تیم او بسیار متفاوت است. یک گروه که با ترامپ هم مرتبط‌اند، از کاهش شدید کمک‌ها به اوکراین حمایت می‌کنند. این گروه در مورد سیاست کرملین در قبال آمریکا ساده‌لوح و از خطر پیروزی کرملین در اوکراین بی‌خبرند؛ پوتین به صراحت می‌گوید که آمریکا دشمن شماره یک است. گروهی دیگر معتقدند اگر آمریکا اوکراین را رها کند، منافع آمریکا در اروپا و جاهای دیگر تهدید می‌شود. این گروه سیاست «صلح از طریق زور» را دنبال می‌کند و برخلاف تیم بایدن، مرعوب هیاهوی هسته‌ای پوتین نخواهد شد. در هر حال، انتصاب‌هایی که ترامپ در پست‌های ارشد امنیت ملی انجام می‌دهد، بیشتر سیاست او را در این باره معلوم خواهد کرد.»

ناتو باید خود را برای «دشمن ترسانی» و پیش‌بینی ناپذیری ترامپ آماده کند

«فیلیپ دیکینسون» از مدیران اندیشکده «شورای آتلانتیک» درباره روابط دولت آینده آمریکا و ائتلاف ناتو (پیمان آتلانتیک شمالی) می‌گوید: «تمام سال گذشته، اروپایی‌ها می‌پرسیدند که آیا ترامپ ممکن است ضد ناتو باشد؟ حالا که ترامپ به کاخ سفید بازمی‌گردد، رهبران اروپایی، به‌ویژه دبیرکل جدید ناتو، مارک روت، باید نشان دهند برنامه‌ای برای همکاری با او دارند. هر کسی ادعا کند قطعا می‌داند سیاست ترامپ درباره ناتو چیست - فراتر از درخواست‌های اجتناب‌ناپذیر او از اروپایی‌ها برای مسئولیت‌پذیری بیشتر در قبال ناتو- باید در او شک کرد. رویکرد دیپلماتیک ترامپ این است که همیشه دیگران -دوست و دشمن- را در حالت تعلیق، نااطمینانی و بی‌خبری نگه می‌دارد. ناتو که به ثبات اهمیت می‌دهد، باید دوباره پیاموزد که چگونه با سیاست «دشمن‌ترسانی» (روشی برای گرفتن حداکثر امتیاز از رقیب در یک بحران سیاست خارجی با تظاهر به مبادرت به جنگ)، ماجراجویی و پیش‌بینی ناپذیری ترامپ کنار بیاید.

در مقابل تلاش‌های دموکراسی‌سازی جهانی داشته باشیم. دوره قبلی ترامپ نشان‌دهنده تمایل به اولویت دادن به امنیت ملی و اهرم اقتصادی بود. ما می‌توانیم در دوره دوم ریاست جمهوری او بیشتر از این انتظار داشته باشیم.» با این حال این نویسنده شورای آتلانتیک معتقد است: «ترویج دموکراسی جهانی ایالات متحده احتمالاً متناقض باقی می‌ماند و همین مسئله پیشرفت در تعامل ایالات متحده با جنوب جهانی را بیشتر به خطر می‌اندازد. ترامپ احتمالاً از چارچوب‌های لفاظی بایدن در مورد رهبری آمریکا در رقابت «بین دموکراسی و خودکامگی» فاصله بگیرد و این رویکرد یعنی آمریکا در مواجهه با طرح‌های دموکراسی جهانی‌گزینشی عمل می‌کند. به بیان دیگر بر مناطق و کشورهایی متمرکز می‌شود که با منافع اقتصادی و امنیتی ایالات متحده هماهنگ باشد.»

به پیونگ‌یانگ نگاه کنید، نه واشنگتن

«مارکوس گارلوسکاس» مدیر ابتکار امنیت هند و اقیانوسیه شورای آتلانتیک می‌گوید: «اگر می‌خواهید بدانید سیاست دولت بعدی آمریکا در قبال کره شمالی چه خواهد بود، به پیونگ‌یانگ نگاه کنید نه واشنگتن. هیچ‌یک از نامزدهای ریاست جمهوری در جریان مبارزات انتخاباتی چندان درباره کره شمالی صحبت نکردند، و به نظر نمی‌رسد ترامپ قصد دارد آن را در اولویت قرار دهد. اما کره شمالی راهی برای تحمیل خود به دستور کار رئیس جمهور ترامپ پیدا می‌کند.» نویسنده شورای آتلانتیک همچنین معتقد است: «صرفاً به این دلیل که رئیس جمهور جدید آمریکا روی کار آمده، پیونگ‌یانگ از مجموعه تلاش‌هایی که منافع ایالات متحده را به چالش می‌کشد، عقب‌نشینی نمی‌کند. از جمله مهم‌ترین چالش‌ها اعزام نیرو و مهمات از کره شمالی برای حمایت از جنگ روسیه علیه اوکراین، همسویی با پکن، مسکو و تهران در برابر ایالات متحده و در عین حال تقویت نیروهای هسته‌ای و موشکی این کشور است. سؤال این است که آیا اقدامات کره شمالی در سال آینده به اندازه کافی برای آمریکا دراماتیک خواهد بود که واکنش متمرکز کاخ سفید را برانگیزد؟ چرا که در هر صورت، تاریخ و منطق نشان می‌دهد که کیم ابتکار عمل را در دست خواهد داشت و دولت جدید آمریکا هم به جای ترسیم مسیر خود، در مورد سیاست کره شمالی، به او واکنش نشان خواهد داد.

ترامپ و انتظار اعمال سیاست‌های تنبیهی بیشتر علیه تایوان

«ون تی سونگ» یکی از اعضای بخش مرکز جهانی چین شورای آتلانتیک می‌گوید: «ریاست جمهوری ترامپ برای تایوان ابهام قابل توجهی را به همراه خواهد داشت. از نظر استراتژیک، تمایلات معامله‌گرایانه دولت ترامپ به این معنی است که رئیس جمهور منتخب انتظار دارد که حمایتش از تایوان برایش سودی داشته باشد و به جای اینکه از مشارکتی مبتنی بر ملاحظات ناشی شود، براساس مورد به مورد تصمیم‌گیری شود. از نظر اقتصادی، ترامپ بارها از صنعت نیمه‌هادی تایوان به‌دلیل دزدیدن مشاغل آمریکایی انتقاد کرده است. به‌گفته این عضو اندیشکده شورای آتلانتیک «در ترکیب با تمایل آشکار ترامپ به استفاده از تعرفه و جریمه به‌عنوان ابزار انتخابی در سیاست اقتصادی، انتخابات او می‌تواند سیاست‌های تعرفه‌ای تنبیهی بیشتری علیه نخبگان اقتصاد تایوان اعمال کند و در نتیجه یکپارچگی اقتصادی بین‌المللی تأییه را پیچیده کند.»

ناکامی ترامپ در بازسازی شبکه ضد ایرانی در منطقه

ضد ایرانی در منطقه بازسازی کند؛ به‌خصوص اگر این سیاست شامل یک هدف نهایی روشن برای دستیابی به یک توافق جامع با ایران نباشد.» او معتقد است: «بسیاری از مقامات سیاسی حاضر در کابینه رئیس‌جمهور منتخب احتمالاً از ایده مذاکرات جدید با ایران خودداری می‌کنند، اما این بدان معنا نیست که ترامپ در نهایت از این گزینه صرف‌نظر خواهد کرد. زیرا ترامپ بیش از هر چیز خواهان توافق با ایران است. او احتمالاً از این فرصت استثنایی لذت می‌برد که به توانایی خود برای انعقاد قراردادی با ایران ببالد که هیچ‌کس دیگری نتوانست آن را انجام دهد. اما احتمال چنین موقعیتی، اگر غیرممکن نباشد، احتمالاً بسیار دور خواهد بود.»

با منافع ایران متحد بودند؛ اما درست یک سال پس از ریاست جمهوری بایدن، پس از حمله جونی‌های یمن به زیرساخت‌های نفتی عربستان در ابیقی و آنچه از سوی ریاض به‌عنوان حمایت ناکافی ایالات متحده توصیف شد، اکثر متحدان ثروتمند کشورهای خلیج فارس بر منافع منطقه متمرکز شده و به دنبال آرام کردن تنش‌ها با ایران هستند.»

ترامپ بیش از هر چیزی به دنبال توافق با ایران است

این نویسنده شورای آتلانتیک نتیجه می‌گیرد: «دولت آینده ترامپ شاید نتواند شبکه کامل متحدان خود را برای اتخاذ یک سیاست فشرده

«جاناتان پانیکوف» مدیر بخش ابتکار امنیت خاورمیانه‌ی شورای آتلانتیک مدعی است، بازگشت ترامپ احتمالاً به سرعت خاطرات کمین فشار حداکثری او و ترور قاسم سلیمانی، رهبر سپاه قدس ایران را تداعی خواهد کرد؛ «این یک احتمال واضح است که ترامپ فوراً به یک کمپین فشار حداکثری بازگردد که در آن تحریم‌ها نه تنها افزایش می‌یابند، بلکه اعمال می‌شوند.» این نویسنده شورای آتلانتیک معتقد است: «یکی از نخستین تصمیمات مهمی که ترامپ در قبال ایران با آن روبروست، منقضی شدن مکانیسم ماشه قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد در اکتبر ۲۰۲۵ است (مکانیسم ماشه امکان اعمال مجدد تحریم‌ها را به‌دلیل عدم‌اجرای توافق هسته‌ای از سوی ایران فراهم می‌کند). سؤال بزرگ برای ترامپ این خواهد بود که آیا باید به همتایان اروپایی ملحق شده و درخواست فعال کردن ماشه را دنبال کند یا نه؟ درباره روسیه و چین تقریباً مطمئن هستیم که با این کار مخالف خواهند بود؛ اما ترامپ و تیمش به‌احتمال زیاد از چنین سیاستی حمایت خواهند کرد.

پانیکوف با اشاره به اینکه ترامپ و تیم امنیت ملی او ممکن است برای یافتن همان سطح حمایتی که چهار سال پیش در منطقه داشتند، تلاش کنند، توضیح می‌دهد: «در آن زمان، عربستان سعودی و امارات با تلاش‌های ترامپ برای مقابله

«شی» قدرت چین را به هزینه واشنگتن ارتقا می‌دهد

موضعی تهاجمی‌تر در قبال جزیره تایوان جرأت دهد. به‌طور گسترده‌تر، تحقیر آشکار ترامپ در برابر متحدان سنتی واشنگتن، احتمالاً اقدام جمعی در قبال چین را پیچیده‌تر می‌کند و شکاف‌هایی را برای شی جین‌پینگ به منظور بهره‌برداری و گسترش نفوذ جهانی چین ایجاد می‌کند.

ترامپ وعده تمرکز بر موضوعاتی با حداقل اهمیت استراتژیک برای آمریکا را می‌دهد که با وجود این، به نزاع پکن و واشنگتن منجر می‌شود و همراه با عقب‌نشینی آمریکا از رهبری جهانی به شی اجازه می‌دهد قدرت چین را به هزینه واشنگتن ارتقا دهد.»

مایکل شومان، کارشناس ارشد در مرکز جهانی «شورای آتلانتیک» در چین، درباره رویکرد دولت جدید آمریکا درباره چین معتقد است: «سیاست ترامپ در قبال چین در دولت دوم او احتمالاً مشابه رویکرد دوره اولش خواهد بود. او قبلاً طرحی را برای اعمال تعرفه‌های بالا بر کالاهای چینی تشریح کرده که اختلافات با پکن بر سر این موضوع دوباره شعله‌ور می‌شود و احتمالاً شاهد اقدام تلافی‌جویانه علیه کسب‌وکارهای آمریکایی از سوی چین خواهیم بود. از جنبه‌های دیگر، ترامپ ممکن است تنش‌ها با چین را کاهش دهد، اما نه به نفع منافع استراتژیک آمریکا. موضع دوستانه ترامپ در قبال روسیه درباره جنگ اوکراین، نقطه اختلاف با پکن را از بین می‌برد، اما در خدمت دستور کار ژئوپلیتیکی شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهوری چین، نیز خواهد بود. ترامپ قبلاً به حمایت‌نکردن از تایوان اشاره کرده و به نظر می‌رسد معتقد است که می‌تواند از اقدام نظامی چین جلوگیری کند. شی احتمالاً مبهوت نخواهد شد و نمایش ضعف ترامپ می‌تواند پکن را برای اتخاذ